



La vida política a Alemanya i França es veurà afectada pels afers de l'espionatge. En la foto, el Parlament alemany.

FRANÇA I ALEMANYA DESCOBREIXEN ELS SEUS SERVEIS SECRETS

Pluja d'espies

Les xarxes d'espionatge als països occidentals no resulten gaire discretes, si considerem el seguit d'escàndols dels últims temps

Ernest Udina

No és ara, aquestes setmanes, la primera vegada que el món occidental es veu immers en un debat sobre l'espionatge, com en les millors pel·lícules del gènere. Per esmentar només alguns fets recents, és ben difícil d'oblidar el segrestament i l'assassinat el 1965 del líder marroquí Ben Berka pels serveis secrets francesos. O fa uns anys el descobriment de l'espessa xarxa d'espionatge britànic, que afectà fins i tot amics de la monarquia, al servei de Moscou. Com també el sorprenent cas Guillaume, que durant dues dècades passà a l'est la més fidedigna informació des de l'alt lloc de secretari del canceller Willy Brandt, el qual dimití per aquest afer.

Dos casos recents han col·lapsat de nou l'opinió pública occidental. D'una banda, els serveis secrets francesos no semblen haver-se vist alterats pel socialisme al poder. Conti-

nuen fent de les seves. I molt malament: una cosa és enfonsar el vaixell de Greenpeace i una altra fer-ho amb una mort inclosa i havent deixat tantes pistes que no resta cap dubte de la seva implicació. De l'altra, el cas del cap del contraespionatge de la República Federal Alemanya, Dietge, fugit a la República Democràtica, que ha mostrat una vegada més la indestructible xarxa —amb el suport de totes les secretàries imaginables— que els serveis secrets de l'Alemanya de l'Est tenen en la seva veïna occidental.

Ambdós casos, tot i la diferència de contingut, tenen un denominador comú: els respectius governs han restat tan sorpresos com l'opinió pública de l'acció dels seus espies. Torna, doncs, el vell problema —tantes vegades plantejat amb la CIA— de l'autonomia dels serveis secrets en els països democràtics, una cosa inconcebible en els països dictatorials. Els poders polítics alternats semblen

trobar-se en desavantatge davant aquests funcionaris permanents que fan i desfan al seu aire.

Roman, doncs, la dificultat de control dels governs democràtics sobre els seus serveis secrets. Només escandalosos casos d'espionatge, amb intents d'assassinat, als Estats Units i a Itàlia, han provocat que en aquests dos països, com també a la RFA des del cas Guillaume, hi hagi un mí-

nim control parlamentari. Els governs francesos, siguin del caire que siguin, s'hi neguen absolutament. Cal l'escàndol públic perquè les democràcies reaccionin. És per això que encara pareix més grollera la reacció del govern francès, que, si bé reconeix tímidament «greus deficiències», en paraules de Fabius, dels seus serveis secrets, vol tapar tot l'afer, proclamant que defensarà els interessos nacionals per qualsevol mitjà.

L'opinió pública francesa, i, per extensió, l'occidental, té dret a esperar més d'un govern socialista que volia portar el canvi a tots els sectors del seu país. Per la seva banda, el govern de la RFA intenta minimitzar l'afer Ditege per protegir-se en el poder. Els sagrats interessos nacionals, que apareixen com una cuirassa que oculta l'autèntic problema: els serveis secrets han de ser controlats pel poder polític i no es poden perdonar els seus greus errors en nom de la defensa nacional.

Els intents d'ocultar les dimensions d'aquests afers arriben fins al punt que, dia rere dia, estan brollant sobre l'espionatge, per desviar l'atenció de l'escàndol a la RFA i, sobretot, de la nefasta i immoral actuació dels serveis secrets francesos. El problema resta plantejat per als governs democràtics occidentals. No es poden tapar els serveis secrets com si fossin una necessitat que va contra tota ètica o una malaltia vergonyosa de la qual no cal ni parlar.